

DEBRECZENI LAPOK

<p>ELŐFIZETÉSI-ÁR: Egész évre . . . . . 2 frt Fél évre . . . . . 1 „ Vidékre egész évre 60 krajczárral több. Hirdetés árak egyezség szerint. — Nyilttér sora 10 kr.</p>	<p>Felelős szerkesztő: THAN GYULA. Kiadó és laptulajdonos: SCHWARZ I. IMRE.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal Debreczen, Széchenyi-utca 1813. szám. Minden e lap szellemi, vagy anyagi részét illető küldemény ide intézendő. A DEBRECZENI LAPOK megjelenik minden vasárnap. Egyes szám ára 4 kr. Kapható minden tőssédben.</p>
--	--	---

Hajléktalanok.

A társadalom minden dologban többnyire a külszin után ítél. Sok részben igaza van; hiszen nem hatolhat minden kis dolognak a mélyén, arra nem ér reá. Nagy problémák megfejtésén, a társadalmat mozgató eszmék vizsgálásán is csak annyiban töri esztét minden ember, a mennyiben egyéni életére ezt vagy amazt ráhuzhatja.

Utczák szépítése, közmulató helyeknek a modern igényeknek megfelelővé tétele stb. — ezekkel szivesen foglalkozik, mert hiszen az idegenek leginkább az ilyenek szerint mérik egy város társadalmi értékét, de meg ebből kifolyólag hiuságát is legyezi egy kicsit.

A rongyba öltözött nyomorult koldusnak ad egy krajczárt, az éhezőnek nyújt egy darab száraz kenyeret s lelke nyugodt, hogy hiszen csak nem ad egy koldusnak egy tallért? És a szegény koldus is megelégszik s belátja, érzi, hogy többet nem várhat egy embertől.

Azokban hány van olyan nem koldus, aki szánandóbb, nyomorultabb a koldusnál. Mert a koldusnak elég egy krajczár, sőt egy fillér is, elég egy darab kenyér is, ha hajlékot kér. az istállóban is lehet neki mutatni fekhelyet — de annak a szerencsétlennek, — amely a legszerencsétlenebb lény a világon — a ki jó családból származott, nélkülözést nem szenvedett, más kenyérére nem volt szorulva, puha ágy

volt fekhelye s ellene fordulva a sors, talán önhibáján kívül kiüzi a családi csendes fészekből, kiüzi kezéből a kenyér botját, egy talpalattnyi helyet nem hagy számára, hol fejét lehajtsa, koldulni kénytelen, mert sokan mégki is kaczagják — az ilyennek csak nem adunk egy fillért, egy darab száraz kenyérral csak nem éri be, s a jászolba csak nem alhatik? Ezek a legkoldusabbak, mert a nyomort ők szászorosan érzik!

És a társadalom ezeket nem szereti meglátni. Ezeknek kell tapasztalni a részvétlenséget, s azt a csudálatos dolgot, hogy az a társadalom, mely minden embernek — a mai korban — jelenével szeret foglalkozni, az ilyen szerencsétleneknek multját kutatja s ha azon csak egy csepp folt is van, szemébe kaczag, elutasítja. Természetes, hogy az ilyen sors által érzékennyé lett szerencsétlen önmaga ellen fordul s kioltja életét, egyet csipve általa a társadalmon is.

Láttam már olyat is, a mikor a szüle négy fiut nevelt fel a társadalom számára, azoknak adva oda legjobb falatjait, mindenét azokra áldozta fel, s a mikor azok jó sorsba jutottak, az elszegényedett, nyomorba slynló édes anyát eltaszították maguktól, elnézték, hogy annak nélkülözni kellett a betevő falatot is.

Ezeket a hajléktalan sorsüldözötteket segíts óh társadalom! Ezek számára állíts egy menhelyet, hogy ott a sors csapásait kipihenhessék, még akkor is, ha azokat

önhibájukból kellett szenvedniök. Hiszen a társadalom a keresztyéni szeretet alapjára van építve, a keresztyéni szeretet pedig még a tévedések iránt is irgalmas.

Állítsunk Debreczenben hajléktalanok menhelyét!

Sáfrány Lajos.

A nép érdekében.

A nép érdekének előmozdítását hangoztatjuk folytonosan, anélkül azonban, hogy az erélyes cselekvés terére lépnénk! Magyarországot boldog országnak tartja a külföld, sőt magunk is szeretjük ezt hinni, mégis azt tapasztaljuk, hogy sok nálunk az elégtelen, a boldogtalan ember, mely legvilágosabban, a legmeggyőzőbben az Amerikába való tömeges kivándorlásban nyer kifejezést.

E kérdés egyaránt foglalkoztatja a törvényhozást és társadalmat, de olyan biztosan ható eszközt még sem tudnak teremteni, mely a maroknyi nemzetnek az Amerikába való kivándorlás általi tapasztását megakadályozni tudná.

Ahányan gondolkodnak e kérdés felett, annyiféleképen vélték azt megakadályozni és annyiféle okot képzelnek, mely a kivándorlást szüli. Olyan kérdés ez, melyről irni, beszélni, melynek orvoslását kutatni sohasem felesleges, épen ezért én is elmondok egyet-mást ezen ügyre vonatkozólag, teszem pedig ezt azon meleg óhajttal: vajha, bár parányi részben, én is hozzájárulhatnék a kíván dornak megakadályozásához.

Napjainkban fájdalommal tapasztaljuk, hogy rohamosan nő a kivándorlók száma. Így van ez minden nemzetnél, de legijesztőbb mérvben nálunk magyaroknál. Szomoruan igazol-

A »DEBRECZENI LAPOK« TÁRCÁJA

Válasz egy nőnek.

Magas szirt alján zúg a szennyes ár,
 Nyög és morajlik a hullámverés.
 A tömeg az, mely ronda bünbe jár
 S legkisebb bünö: házasságtörés.
 Csak int a Sátán s ime, porba rogy
 A büszke férfi csodahirtelen.
 Ki a merész, ki még kívánja, hogy
 A nő legyen erényes, büntelen?

Fenn a tetőn mereng egy hölgyalak,
 A tiszta égre oly vágyón tekint.
 De lent sohajt a forgó bünsalak
 S ő a sustorgó mélybe néz megint.
 Látván a férfit, ezt a léha rajt,
 Amint vergődve olykor megjelen,
 Szép arca elborúl és így sohajt:
 „S a nő legyen erényes, büntelen!?”

Óh hölgy, mi hang ez édes ajkadon?
 Ki sugta ezt a szörnyű szót neked?
 Dühöngjön hát a romlás szabadon,
 Mely minden gátat zúgva fenyeget?
 Mi fájdalom hálózta bé eszed?
 Vagy már a nő magához hűtelen,
 Hogy ezt csak olyan könnyen kérdezed:
 „A nő legyen erényes, büntelen!?”

Ki mondta, hogy a teremtés ura
 Vétkezni nyert hitvány előjogot:
 Hogy, míg ő bünbe süllyed annyira,
 A nővel szemben játszék zsarnokot?
 Ne védj a nőt te! Minden férfi gaz,
 Ki angyalát megesealni szívtelen!
 Am mindörökké áll az és igaz:
 A nő legyen erényes, büntelen!

Hiszen, ha a nő elhagyá helyét:
 Megfojt a romlás, e szörnyű hurok.
 Nézd, nézd: az örvény rettentő fejét
 Mint furja a mélységbe, míg forog!
 Ne dobd el azt, mi félig elveszett,
 Csüggedve gyáván és reménytelen.
 Óh e kérdést ajkadra mért veszed:
 „A nő legyen erényes, büntelen!?”

Gyermek sirassa hát szülők bünét?
 S talán már a pólyában vesszen el?
 Oh azt a zászlót el nem ejtenéd:
 Ha volna hit szivedben egy szemer.
 Hajrá a bünbe férfi, nő vegyest!
 Ne legyen egy család se szennytelen!
 Lásd, erre megy ki, hogyha kérdezt ezt:
 „A nő legyen erényes, büntelen!?”

Győzött a férfi egykor száz csatán;
 S e hitvány korban mégis gyöngöe ő.
 Am küzdve a fehér zászló után,
 Szívében győzni lesz még, lesz erő!

Szüz romlatlanság tiszta fátyola
 A nőkézben lobogjon szüntelen
 S, mert ő az árva földnek angyala:
 A nő legyen erényes, büntelen!
 D. 1895. jan. 26. Jánossy Zoltán.

A rabnő problémája *)

— A „Debreczeni Lapok” számára. —

Irta: Bignió Mariska.

A lélekben mélyen elrejtett okok oldhatják meg azon nehéz problémát, mely ölni képes szeretetből — ha ugyan ilyen mystikus sötét gondolatokat megoldani egyáltalán lehet. . . A kedély világában messze terjedő elmélkedésre ad bő anyagot, érdekes kutatás tárgyát képezheti. És hasznos lehet az emberi lény csudás átváltozásának tanulmányozása, de teljes megoldásához a kérdésnek halandó nem juthat. Mert amint hogy a növény világban nincs két teljesen hasonló virág, úgy a lélek fejlődés érzelme változásai is nagyon különbözők, sőt a vérnek nyugodtabb, vagy hevesebb keringése is határozó lehet.

A szeretetből elkövetett bün mindig magán hordja a bocsánat föltételét — vissza se élnek vele — de vegyük a dolgok nemesebb oldalát, mikor valóban a szeretet fanatizmusa

*) Válasz a „Rabnő” című tárcánkra.

ják az egyes vidékekről érkező statisztikai adatok.

Miért . . . ? Hát a magyar ember nem szereti oly mértékben hazáját, mint a más nemzetbeli egyén? Nincs meg keblében az a soha ki nem alvó szikra, a mit lángoló hazaszeretethez neveznek? Oh nem. Hisz ha végig tekintünk dicsőséggel teljes történelmünk lapjain, oly megrázó, oly lélekemelő példákra akadunk, hogy lehetetlen vádként hangoztatni e nemzet hazafiatlanságát. De hát hol keressük, micsoda körülményeknek tulajdonítsuk, — kérdik egyesek e szomorú jelenség okát? A ki meg akar győződni e szomorú igazság valódiságáról, ne sajnálja a fáradságot, nézzen szét a nép között, vizsgálja figyelemmel gondolkodását, tegye behatóbb tanulmánya tárgyává a nép életét; csakhamar megdöbbenve értesül azon kárhozatos elvekről, melyek — lelketlen emberkufárok által — a tapasztalatlan pór hiszékeny lelkébe csepegtetve, megmetyelezik életét, romlásba döntve, aláássák boldogságát. Ertem a kivándorlás kárhozatos elvét.

Nem átalják ezen emberek a rájuk ezen áldástalan munkából haramló csekély haszont — romlásba dönteni hiszékeny embertársukat, oly szép szavakkal esetelik, oly megragadó jelenetekben tárgyalják a figyelmesen szemlélő szerencsétlen lelki szeméi elé az ottani gyönyörteljes életet, hogy valóban azt gondolná az ember, hogy Amerikában kolbászból fonják a sövényt, ha számos — végeredményében — szomorú példa fényesen nem igazolná annak ellenkezőjét.

Igen, nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk ezt, mert vajmi kevés azoknak száma, kikre a szerencse csillaga rámosolyog. A legtöbb szívében őszinte bánattal, boldognak érezné magát, ha imádott szülőföldjéből egy csipetnyi hantot dobogó szívéhez szoríthatna. Mint az éltető nap melegét nélkülöző virág lassan hervad el s végsőhajával is szívének drága szerettei körében időzik. Egyedül az Udvezítőbe vetett rendületlen hit menti meg a kétségbeeséstől. Hja, de a megtörténtet meg nem történté tenni nem lehet.

Ez megezáfolhatlan igazság. De nem szabad a pusztá tény szomorú konstatálásával megelégednünk. Mert az nem elég, ha a szerencsétlenek helyzete iránt szívében keletkezett szánalom által véljük leróni emberbaráti kötelességünket. Oh nem! Cselekednünk kell, ki kell emelkednünk a tétlenség homályából, hisz oly tág tér nyílik, ezen — azt hiszem minden nemesen érző ember előtt — kedves kötelesség teljesítésére. A magyar nemzetnek ugyszólván létkérdése forog itt szóban. Imádott hazánk boldogsága van kez-

kára téve, melynek — a többi nemzethez mérten — a hazafiúi vértől aránytalanul kevés áll szolgálatára.

Kevesen vagyunk Uraim! — Találón mondja a költő: „Valamint egy csepp a morajló tenger hullámaihoz, úgy aránylik nemzetünk fiainak száma, a többi nemzetek fiainak számarányához.“ Mégis tétlenül hevernénk? Ne esüggedjünk. Ragadjuk meg a kiálkozó alkalmat, ha tehetségünkben áll, világosítsuk fel a sötétség labirintjában tévelygő tudatlanokat: világosítsunk.

Mert mit tapasztalunk, a nép, mely rétegében talál termékeny talajra az elvetett rossz mag? A tapasztalat azt bizonyítja, hogy az élet különféle bajjaival küzdő munkás osztályban, melynek sokszor a betevő falatja is hiányzik. — Miért? Különösen télen, a munka elégtelensége miatt. Lehet az ilyen embernek szemére vetni, hogy feledve hazája iránti honpolgári kötelességét, fájó szívvel bár, de egy szebb jövő — a mindennapi kenyér reményében, megváltik hazájától; attól a földtől, melyben bőlesője ringott, melynek virányain tölté gondtalan gyermekéveit; melynek minden fűszála ezer fájó emléket költ a távozó lelkében . . . ? Nem, ezt nem tehetjük! Adjunk becsületes munkát a népek, eszközöljük ki, hogy alkalmas — egyéniségéhez mért — tendők által foglalkoztatva legyen; megkereshesse napi kenyerét; szóval ne engedjünk neki időt, hogy a mérges anyagot magába szívhasssa: úgy meglehetünk győződve, hogy fáradozásunk sikertelen nem lesz. Munkánk gazdagon lesz megjutalmazva nemesak azáltal, hogy meglepőleg csökken a kivándorlók száma, hanem hazafiúi büszke örömmel tölthet el az a tudat, hogy hazánknak is fontos szolgálatot teljesítettünk, előmozdítva boldogságát; mert a haza boldogsága a nép boldogságán mint szikla alapon nyugszik.

Ezek a kivándorlás kárhozatos elve általunk vizsgált elterjedésének főbb fonásai; kétségkívül halványok és fogyatékosak ugyan, de mindenesetre tárgy szeretetből meritvük.

A nagy közönség bírálatára bizzuk, vajjon helyesen cselekedtünk, midőn felhívtuk az irányadó körök figyelmét a valóban tarthatatlan helyzet megszüntetésére.

G—y.

Könyves Tóth Mihály.

Az ékesen szóló lelkész, a szabadság lánglelkű bajnoka s mátyrja, a vasjellemlű férfiú Könyves Tóth Mihály meghalt!

Mélyen érzett bánatot keltett minden ember szívében a gyászír, mert ő benne a legjobbak egyikét veszítettük el, kinek nemes lelke jótékony hatást gyakorolt úgy az egyházi élet, mint a hazafiság terén.

A szabadságharcban való részvétele folytán szinte legendaszerű alakká vált a nép szívében, mely folytonos szeretettel s tisztelettel környezte ősz lelkészét.

Az utolsó percek.

K. Tóth Mihály már régóta gyöngélkedett. Allapota a múlt év okt. 18-án vált aggasztóvá. Halála előtt pár nappal már nagyon gyöngé volt, de fájdalomról nem panaszkodott. Az utolsó nap folytonosan hörgött míg f. hó 4-én kilehelte nemes lelkét. Fiai Sámuel, Kálmán valamint Tót István káplánja és Nagy András régi hű szolgája mellette voltak.

Könyves Tóth Mihály életéből.

Az elhunyt rövid életrajzát a következőkben adjuk: K. Tóth Mihály született Debreczenben 1809 nov. 30-án Iskoláit szülővárosában és a külföldi egyetemeken végezte. 1836 nov. 12-én tartotta beköszöntőjét, mint megválasztott debreczeni lelképásztor.

Még azon hónapban nőül vette Medgyessy Esztert, kit 9 év múlva kiragadott karjai közül a halál. Buday Ezsaiás halálával annak helyére az ispotályi lelkészségből belvárosi lelkészségre választott meg 1842 máj 2-án. Ezután a még ifju lelkész egyházkerületi jegyzővé, több megye táblalábjává lett megválasztva. 1849 aug. 7-én a magyar szabadságharc mozgalmait őt is magokkal vitték, melyben tényleges részt is vett, a miért előbb kötél általi halálra, később megkegyelmezés folytán 20 évi várfogságra ítéltetett. Abból 6 évet részint Olmützben, részint Józsephstadtban ki is töltött.

Fogságából 1856. ápril 6-án kiszabadulván, őt a debreczeni főiskola tanárul, a kiskun-szent-miklósi, a szentesi, a losonci ref. egyházak lelkészekül választották, de a kormány minden egyházi hivatal viselésétől eltiltotta. Ilyen ssomorú viszonyok között levéltárnoki, számvéviségi állást vállalhatott csak.

1860-ban a debreczeni egyház visszahelyezte őt papi hivatalába. Azonban 1866-ban lemondott állásáról csak azért, hogy Balogh Péter püspök, ki szalontai pap volt, debreczeni lelkész lehessen.

Ez áldozatkész lemondás után a s.-pataki egyház választotta papjává, de ő Debreczent nem hagyta el bár itt sovány fizetéséből alig volt képes megélni. 1863-ik év ápril 6-án a Karczagi egyház hívta meg lelkészül; itt is

követi el a bünt; hiszen a vak hit képes áthidalni a lehetetlenségeket, örülettel határos érveket keres, hogy magát megértesse.

Sok ma már azok száma, kik az életnek nem tulajdonítanak határozott értéket — fel-tételhez van az köve: ha az, ami kellemesen hat az idegekre, könnyen kevés küzdelem árán elérhető. — Az első komoly akadálynál össze zsurorodik a gyenge lélek s mindjárt a megsemmisülés gondolatába ütközik. S ez a fogalom tért hódított magának a nép rétegek alsóbb osztályában is, ahol a pszahológiáról mit sem tudnak, a világ-bőleslet mély elmélete ősmertlen, — s csak az élet iránti elfásult érzés ősztönéből ered, s megnyilatkozik olyan formán, hogy a halálban keresi a boldogságot.

Igen gyakran lehet hallani midőn a paraszt ember gyermeke beteg, azt az óhajtást: „Bár csak elvinné a jó Isten legalább nem kínlódna ezen a világon.“ Pedig nem gonosz népek, jámbor vallásos emberek: hisznek a menyországban s a szeretett gyermeknek a legjobbat kívánják: legyen belőle angyalka a jó Isten körül; ha ezen a világon marad ő is csak rossz lesz, mint a többi ember, bűnre vetemedhetik s akkor soha sem látja az Isten országát.

A vihari bíró leányának esete, amely gyakori, amely közönséges, épen olyan mély részvétre indító.

A szerelem hatalmas érzése képes elvenni vihar-edzett erős emberek józanságát is, elvakítja a fénylő napsugárt, s világot vet a

sötét éjszakába, hogyne tudta volna a szegény Boriskát téves utakra ragadni?

S azután? A nagy szenvedélyek sohasem használtak közép utakat, a legnagyobb alkotások is romokat hagynak maguk után; az extarisa jött lélek mindég külön törvényt alkot magának, s az örület pillanatában cselekedni szokott.

Az ilyen örült pillanatok nagy szenvedések előzik meg; keserűségbe fult a gyöngéd érzélem, s akkor már nagyon könnyű volt abban a miptikus sötét gondolatban keresni vigasztalást, hogy szeretetből ölte meg a gyermeket; boldoggá egy sem teheti legyen legalább belőle angyalka a jó Isten körül, — ő már ugyis elveszett.

A spártaiaknak — úgy tudom — törvényük volt arra, hogy a nyomorék gyermekeket megölessék, s már nevelésük is olyan vad rendszerrel bírt, hogy a gyengébb idegzetű gyermek bele pusztult. S ez a pogány rendszer teremtette meg a déllezeg spártai hősokeket, akikhez örök időkhig vissza fog vezetni a tökéletes ember fogalma.

Egy egész nemzet volt, amely bölesnek találta azt a gondolatot, hogy ha a gyermek teljesen boldog nem lehet, pusztuljon el. — Ez a sötét gondolat századok előtt is meg volt már az emberekben, a civilizációnak nem is lesz ereje soha ahhoz, hogy kiirtsa az emberekből azt az ősztönt, mely jogot formál arra, hogy rendkívüli esetekben önmaga alkosson magának törvényt.

Boriskától nem lehet eltagadni, hogy bűnös. A büne irtózatoss. De nagyon is föltehető, hogy ő valóban olyan hysderikus gondolkozású nő, aki tettében nem lát bünt.

Végig tekint életén. Rendes körülmények közt nőtt fel, gondos szülők nevelték, mégis bele került a névtelen kinok örvényébe. . . Mily sors várhat arra a gyermekre, akire reá zudul a társadalom összes előítélete?

A humanizmusnak óriási vívmányai vannak ugyan: enyhíti a nyomort mindenütt, a jótékony egyetek száma légió. Fölöltöztetik a koldust, ételt nyújtanak az éhezőnek, föl-építik a leégett ember házát — hanem azért összetörök ma is épen úgy a gyenge védtelen virágot mint századok előtt a rabló-lovagvilág korszakában.

Az igazság szolgáltatásnak nagy megtévedése az midőn a szegény Boriskákat fegyházzal bünteti. — Dehát mivel büntesse? Mikor elfeledtek lélek gyógyintézetet alapítani.

Pedig ez a gondolat nem is egy üres aphorisma, hány nőt lehetne megmenteni a nemesebb életnek, ha volna egy hely ahol rideg büntetes helyett megkisértenek tapintatosan vissza vezetni az élet szebb utaira. Visszaadni az elesüggedt lélek kódét — fölkelteni nemes irányba az önértetet — csak a javíthatatlant sújtani kemény büntetéssel.

De hol vagyunk mi még attól?

működött 1871-ig, a midőn Debreczenbe hozatott vissza.

1886. nov. 12-én ünnepelte 50. éves lelképásztorságát. Ezután már szószékben csak kevésszer volt, utoljára akkor, mikor a Kossuth utcai templomot felavatták.

A részvét.

Részvétnyilatkozatokat a közetkezők küldöttek: Dávidházy János esperes, Hegedüs Sándor orsz. képviselő, Szász Domokos és Szász Károly püspökök, Kőrösi Sándor orsz. képviselő, Balogh Albin, Madarász Imre karzagi lelkész és még mások.

A ref. egyház külön gyászjelentést adott ki, presbyteriuma pedig határozatilag kimondotta, hogy K Tóth Mihály az egyház halottja s a temetést az egyház rendezi

A ravatal.

Egyszerű volt az, az elhunyt puritán jelleméhez s utolsó kívánságához méltó. Egyetlen koszoru sem ékesítette, mert az elhunyt így kívánta. A szoba falát is csak az elhunyt josphstadi börtönének képe és a Poe Edgar „Holló“-jának illusztrációja ékesítette.

A temetés.

Szerdán, folyó hó 6-án helyezték örök nyugalomra a megfáradt agg lelkészt. Délután két óraker vette kezdetét a halottas háznál a főiskolai kántus gyönyörű énekével. Majd a kistemplomban Zsigmond Sándor h. szobozló lelkész mondott gyönyörű imát, mely kevés szemet hagyott szárazon. Utána Balogh Ferencz a debreczeni theol. akadémia tudós tanára mondott remek bucsuztatót, melyben lelkes szavakban méltatta az elhunyt érdemeit. Majd a főiskolai énekkar énekelt s megindult a hosszú menet a temetőbe, hol a kántus ének után letették a drága halottat a sírba.

Áldás legyen emléken!

Debreczeni hírek.

* **Debreczeni üzletvezetőség.** A magyar államvasutaknál a néhány év előtt az üzletvezetőséghez kitett visszkereseti ügyosztályokat 1895. május elsejével ismét a központba helyezik vissza. Ennek folytán tömeges áthelyezések válnak szükségessé. — A debreczeni vasúti üzletvezetőségétől május elsejével átfognak helyezettetni: Swanda Károly felügyelő, üzletvezető-helyettes, Balogh Benő, Veres Zoltán és Fischer Adorján hivatalnokok.

* **Ezüstlakodalom.** Debreczen városának régebben hosszabb ideig itt lakó, köztiszteletben állott polgára, Wertheimer Márton, a ki itt lakása alatt sokáig viselte az izr. hitközség elnöki tisztét is, nevével Rochlitz Juliával vasárnap, f. hó 1-én ülte meg házasságának 25 éves évfordulóját. Az ősz pár közeli rokonságban áll Katona Imrével, a Debreczeni Ellenőr h. szerkesztőjével.

* **A városi ménes a milleniumi kiállításán.** A városi tanács elhatározta, hogy a város törzsménéséből néhány példányt be fog mutatni a milleniumi kiállítás s javaslatára felhívta a ménes rendező bizottságot. A bizottság szerdán össze is gyűlt Király Gyula tanácsnoknál, de végleges megállapodásra nem jutott amiatt, mert a tagok nem jelentek meg teljes számmal. A megjelentek a esődörök, anyakanczák és a különböző évi járatokból 1—1 párt óhajtanak kiállíttatni.

* **Eljegyzés.** Weisz Sámuel nánási lakos, iparos, eljegyezte Winkler Juliska kisasszonyt Debreczenben.

* **Segély-egylet — valláskülönbőség nélkül.** A jótékonyaságáról világszerte ösmert báró Hirsch Mór nevével elnevezett jótékonyasági egyletnek fiókegyesülete alakul Debreczenben is. A „Báró Hirsch Mór“ jótékonyasági egyesület alapszabályai és egy prospektusa kaphatók Katz Jakab tőzsdéjében. Most kivált azt hangsúlyozzuk, hogy ily egylet — mely valláskülönbőség nélkül felvesz tagokat s biztosít részökre ingyenes gyógyszert, orvosi kezelést és betegség esetén heti segélydíjat, elhalálozás után pedig az utódok-

nak biztosított segélyösszeget — itt Debreczenben is szükség van. Mert ezen egylet a tagok javára épp oly kedvező, mint a kerületi betegs. pénztárak és a munkások részére alakult biztosító intézetek. — Hogy azonban ezen egylet itt megalakulhasson, szükséges, hogy 300 tagja legyen. A beiratkozás ebben a hónapban díjtalanul történik, csupán az első havi díjat kell lefizetni a nevezett tőzsdé útján. — Az intézményre több ízben vizsztatérünk.

Hajdumegyei hírek.

A megyéről. Számonkérőszék volt ma délelőtt a megyeháznál. Dégenfeld József gr. főispán megvizsgálta a hivatalokat; mindent rendben talált.

Felolvasás és vigalom. A hajdu-dorogi Gazdakör szerdán tartotta meg az idén első estélyét. Az estélyen Nagy Miklós, a kör alelnöke disztigvált közönség előtt szabad előadást tartott a millennium jelentőségéről rövid visszatekintéssel az évezredes multra. Figyelmeztetett a kiállításra, mely nemzetünk multját, fejlődését, szellemi és anyagi erőnket lesz hivatva bemutatni a világnak s arra, hogy e jövő évben megnyíló kiállítás meglátogathatásának könnyüvé tételére a Gazdakör 25 kros heti befizetéssel személyenkint 25, 50, 100 tagokból álló csoportokat szerez, a melyekben résztvevők sokkal előnyösebben jönnek ki, — mintha egyedül utaznának. Az előadót éljenzéssel jutalmazták. Az előadás után az ifjuság tánczra kerekedett. A város előkellőségei közül, mint tudósítónk feljegyzé. ott voltak: Ujhelyi Andor, Fodor István lelkészek, Farkas Pál a Gazdakör elnöke stb. asszonyok: Rajkné Sinka Pirozka, Rajkné Porcsalmay Ida, Benceze Antalné, Györgyné, Szilágyi M.-né, Kökényesi M. né stb., leányok: Benceze Ilka, Szilágyi Póla, Holics Ilona, Orosz Teréz stb. A jó kedv reggelig egyre tartotta a mulatókat.

Vesztett eb garázdalkodása. A közeli Földesről tudatja levelezőnk, hogy ott a napokban Szabó József hentes kutyája megmárt két kis gyermeket. Az ebet agyonütötték s Holtzer Lajos községi állatorvos a boncolásnál konstataulta, hogy az eb veszett volt. A két gyermeket a budapesti Hőgyes-intézetbe szállították beoltás végett.

Keresed az asszonyt. Igazán keresheti az asszonyt Szojka József, h.-dorogi parasztagazda, a kivel ugyan furesa kázus esett meg. A neje ugyanis még mult hó 20-án reggel, — mint Hajdu-Dorogról írja levelezőnk, eltávozott hazulról. A fiatal menyecske azon ürügy alatt ment el, hogy a templomba indul. A férj azonban hiába várta déli harangszókor korgó gyomorral a hités társat, az bizony nem került elő mai napig sem. A hatóság körözötti. Szerelmi viszonyt sejtene.

Ott hagyta az urát. Nem régen vitte haza fiatal feleségét Nagy János halápi bérlő. A fiatal menyecskének azonban különös gondolat juthatott eszébe, amely addig-addig ösztökélte, amíg pár nap előtt férje távollétében összehajlott és bezónázott Debreczenbe. A „kárvalott“ férj a rendőrséghez fordult, amely most körözötti az elveszett „kincset“.

A bohémek.

A melyik városnak hírlapirodalma és színésze van: ott föltétlenül kifejlődik a bohém társaság, a mit magyarul művészeti vagy irodalmi cigányoknak neveznek. Találót nevet a francziák adtak ennek a népnek, a kik mindig szegények, mindig adósok, mindig könyelműek, mindig jókedvűek és mindig szellemesek.

Írók, zenészek, szobrászok, színészek és festők vegyes társaságából telik ki a bohém világ, a társadalom egy kiválóan kedélyes osztálya, a mely nem ismer külömbőséget s egymáshoz valamennyi testvéries bizalommal és szeretettel viseltetik. Egyik a másikért elkölti utolsó krajczárját, vagy ha muszáj, leveti az ingét egy panasz szó nélkül.

A holnappal sohasem törődik, de annál

odaadóbb gyönyörűséggel él a mának. Eszik és iszik, ha van mit, — nélkülöz és koplal — ha meg kell lenni. Mindenik imádjá a szépet, rajong a szabadságért és függetlenségért, szívesen adja cserébe a földi javak minden sokaságát.

Zsarnokságot, brutalitást utálnak, a hatalom, a rang gögösségét megvetik. A gyöngét védelmezik, a szerencsétlent segítik, az elhagyottal rokonszenveznek. Mély gyűlölettel és vakmerőséggel dacolnak a kihívó erővel és könnyekre fakadnak egy éhező gyermek láttára.

Az arany csengése, a gyémánt csillogása nem ingerli és hidegen hagyja, de rajongnak a rengeteg misztikus homálya, a vadvirágos mező nyíltsága, a sziklacsucok fősége iránt.

A gazság kényelme, pompája és fénye hidegen hagyja, de az ég viharát, a vizeses moráját, a madárdalát, ódáiban örökítik meg.

Excentrikus temperamentumok nem tűri a szürke filiszter erényt, felül emelkednek az előítélteken és a tánczmeisterek illemtanát soha nem szokták respektálni. Rendkívüliek életmódjukban, gyakran bizarr öltözetet hordanak. Do goznak a mennyiből becsülettel megélhetnek és nem vetik meg a semmitteves gyönyörűségét.

Agyuk, szívök tobbnyire mámoros. Gyü-löletük lángoló, szerelmük szenvedélyes — elhatározásaikban vakmerők.

A kinek feje a bevett társadalmi formák szük békójába van szorítva: az szent borzalommal fordul el ettől az istentelen néptől, de a felvilágosodott művelt lélek mindig meglátja azt a szines káprázatos szellemet, a mely lényükből kisugárzik és nemes gyönyörűséget nyújt annak, a ki megtudja érteni.

Souveren mindenik ás akarátát, hitét itéletét nem-szívesen engedi, hogy befolyásolják. Idegesek a tüszurásra, de ha durva doronggal bántod őket, — nem sokat törődnek veje. Ha mindenüket elvesztik: káruk felett kacagnak, — de ha ambíciójukat bántod, akkor keservesen tudnak sírni.

Egész életük lázas szenvedélyes, ideges. — Gyorsan lobbannak és gyorsan kialusznak. Az irodalom és művészet mennyboltozatán a nagy pláneták mellett csillagok ók, a kik tagadhatlanul kiegészítő részei az ég pompájának.

Tüske Pál.

Ujdonságok.

— **Isteni tiszteletek.** Vasárnap az ev. ref. egyházakban következő lelkészek tartanak isteni tiszteleteket: a nagytemplomban Dicesőffy József lelkész, a kistemplomban Szilágyi Imre s. lelkész, az ispotálytemplomban Könyves Tóth Kálmán lelkész; a Kossuth-utcai templomban Mindszenti Imre s. lelkész. — A szent-anna-utcai róm. kath. templomban reggel 7 óraker Kovács Márk mond misét, fél 8 óraker Halinger József árvaházi másodfelügyelő katonák számára tart istenitiszteletet; 9 óraker énekes nagymise lesz, melyen dr. Wolaffka Nándor v. püspök-plébános fungál s utána Kóvács Márk mond egyházi szentbeszédet. — Fél 12 óraker Molnár Kálmán segédlelkész tart esendes szentmisét. Délután fél 3 óraker dr. Wolaffka v. püspök a serdültebb ifjuság számára egyházi beszédet tart; 3 óraker litánia lesz s 4 óraker, a vasárnapi buzgóság befejezéseül, rózsafüzér ájtatosságra gyűlnek a hívek. — Az ágost. hitv. ev. templomban délelőtt 10 óraker Matterny Lajos lelkész tart isteni tiszteletet.

— **Népesedési statisztika.** A népmozgalmi statisztikába Debreczenre vonatkozólag folyó évi január 27-től febr. 2-ig terjedő hétről a következő népesedési arányszámokat jegyezték: élve született 18 fiu, 30 leány, együtt 48. Halva született 2 fiu, 2 leány, együtt 4. Évi születési arányszám 1000 lakóra (egész évre) 528 Halálesetek száma: finem 16, nőnem 21, összesen 37. Évi halálozási arányszám 1000 lakóra (egész évre) 376. Az elhaltak kora 0—1 évig 6, 1—5 évig 3, 5—20 évig 5. Összesen 1—20 évig 28, 20—30 évig 2, 40—60 évig 1, 60—80 évig 1. Nevezetesebb halálozások: tüdőhurut 4, göresök 4, tuberkolózis 3,

diarrhoea et enteritis 3, aggkór 3, croupés diptheritis 3, scarlatina 2, agylob 2.

— **Elmozdított ügyvéd.** A debreczeni ügyvédi kamara fegyelmi bírósága közölte, hogy Kómvics Béla nyiregyházi ügyvéd a fegyelmi bíróság által 394/1894. f. szám alatt hozott s a kuria által 657 1894. f. szám alatt helybenhagyott ítélettel, az ügyvédségtől elmozdított.

— **A főreáliskola a közoktatási miniszternek.** A debreczeni állami főreáliskola tanári kara a következő üdvözlő iratot intézte dr. Wlassich Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez belépve alkalmából: „Nagyméltóságú Miniszter Ur! Kegyelmes urunk! A debreczeni állami főreáliskola tanártestülete a legmélyebb hódolattal üdvözlő Nagyméltóságodat, midőn a tanári állás legmagasabb fokáról, az egyetemi tanári székéből a Vallás- és Közoktatásügyi miniszteri állásba lép, kezébe véve Magyarország kulturális haladásának vezetését. A legnagyobb bizalommal és reménnyel tekintünk nagyméltóságod működésére, azon biztos tudatban, hogy a mint eddig is az igazság és a tudomány ügyét szolgálva tett hazánkban elévülhetetlen szolgálatokat, ugy ezentul is a közoktatásügyi kormány élén állva, ugyanez a két eszme fogja Nagyméltóságodat vezérelni. A debreczeni állami főreáliskola tanártestülete nevében Nagyméltóságodnak alázatos szolgálói: Fazekas Sándor, igazgató. Dr. Balassa József, jegyző Debreczen, 1895. febr. 1.

— **Huszonöt éves jubileum.** A főiskolai hittanszaki önképző társulat s annak „Közöny” című lapja a jövő hó végén 25 éves jubileumot ül. E szerény, de nemes cél szolgálataiban álló kicsiny kör, mely távol a világ zajától hangya szorgalommal munkál az Ur szőlőjében, szerény anyagi viszonyai dacára is 25 éve tartja fenn lapját, mely szellemi életének tanujaként jár a magyar prot. egyház oszlopfőirainak kezén. A társulat jubileumi gyűlést tart, lapja pedig számos jubileumi ruhába jelenik meg s egykori szerkesztőinek, a társulat volt elnökeinek s a ref. egyház néhány oszlopos tagjának emléksorait fogja tartalmazni. A jubileumról annak idejében majd bővebben fogunk írni. A szép multu körnek mi is előre gratulálunk! Sursum corda!

— **Ezüst menyegző.** Schner Sámuel előnyösen ismert debreczeni kereskedő, nejével, szül.: Haas Fánival ma este tartja meg boldog házasságuknak 25-ik évfordulóját. A boldog házaspárt, kiket a sors egy negyedszázadon keresztül forró szeretetben csatolt össze, a mai ünnepély alkalmából rokonai, családi és ismerős körökből sietnek őszinte örömmel üdvözölni.

— **Menekülés a halálba.** Az öngyilkos Feischl Károly ügyében, szenzációt keltő fordulat állott be. — A vizsgálat folyamán ugyanis kiderült, hogy Feischl egy 22 ffrt 50 krajczáros takarékpénztári betétkönyvecskét 41.522 ffrta hamisított meg. A 22 ffrt 50 krt a debreczeni ipar s kereskedelmi bankban helyezte el, a betéti könyvecskén az összeg elébe írván 41.5 számokat és ugyanezen összeget betűkben. Vannak azonban a kik kételkednek abban, hogy Feischl maga követte volna el a hamisítást. Erről a dolgról persze felvilágosítást csupán egy ember adna, aki azonban már néma, nagyon csöndes ember.

— **A Zion debreczeni betegsegélyző egyesület** választmányja elhatározta, miszerint az egyesület kötelekésbe való belépés megkönnyítése céljából, f. évi február 1-től 28-ig bezárólag felvételre jelentkezőknek az alapszabályokban megállapított 3 ffrt bekebelezési díj elengedtetik, felhívotnak tehát mindazok, kik az egyesület rendes tagjai sorába lépni óhajtanak, eziránti ajánlataikat a fent kitűzött időn belül az egyesület elnökségéhez eljuttatni sziveskedjenek. A belépésre vonatkozó mindennemű felvilágosítást készséggel nyújt az egyesület titkára naponta délután 6—7 óra közt az egyesület hivatalos helyiségében, (Piacz, Weisz Sándorféle ház) ahol belépési ajánlati iverk is díjmentesen kapható.

— **Sikos járdák.** Konkrét eset következtében a napokban érkezett le egy kuriai döntvény, melyet a háztulajdonosok és a házmesterek figyelmébe ajánlunk: Tekintettel

arra, hogy azok, a kik a házak felügyeletével vannak megbizva, kötelesek ügyelni arra, hogy a ház olyan karban tartassék, hogy a lakók testi biztonsága veszélyeztetve ne legyen: tekintettel továbbá arra, hogy télen, midőn a házak járdái és folyosói sikamlósak és fagyosak, azokat homokkal vagy hamuval felhinteni kell, tekintettel végül arra, hogy azon ház folyosója, melyben a tanuk valamélya szerint özv. Sz. Józsefné esett. minnek folytán a balkarját eltörte, téli időben behintve nem volt, noha ugyanott más személyek is elesztak és a sikosjárdának behintését követelték: ezen okoknál fogva megváltoztatandók voltak az elsőfoku határozatok és K. Ernő, valamint helyettese B. Antal házmesterek ellen hanyagság miatt okozott testi sérülésért a büntető törvény 310 §-a alapján a bűnvádi eljárás elrendelendő volt.

— **A collegiumi irodalmi pályázatok** eredménye ez iskolai évben ma d. e. hirdettetett ki az akadémia VI-ik teremben. Az eredmény a következő:

I. A Hatvani alapítványból (Földrajzi kérdés) nyertek: Soltész Elemér 3. th. 35 ffrt, Torday Sándor 2. jh. 15 ffrt.

II. Keresztessy Dániel I. alapítványból (Oszövétségi bibliai bevezetés köréből) Losonczy Endre 4. th. 42 ffrt.

III. Keresztessy Dániel II. alapítványból (Mathematikai kérdés) a pályadíj nem adatott ki, mert az ezen kérdésre beérkezett munka arra méltónak nem találtatott.

IV. Péczely IV. alapítványból: (Egyetemes történelem köréből) Kuthy Zsolt 2. th. 30 ffrt, Kótay Károly 4. jh. 10 ffrt nyertek.

V. Várady Szabó alapítványból: (Neveléstanai kérdés) a díj nem adatott ki.

VI. Szikszay Dániel alapítványból: (Költői elbeszélés) Király Péter 4. jh. 30 ffrt, Kiss Pál 2. jh. 20 ffrt nyertek.

VII. Bulovszky Alapból: (Dal) Dóczy Emil 4. jh. (Vágy. Vége. Első csók című verssekkel) 50 ffrt. Kálmán Gyula 1. th. verse pedig dícséretet kapott.

— **Halálozások.** Özv. Konez Lajosné, szül. Király Zsuzsanna, élte 78-ik, özvegységének 14-ik évében, végelgyengülés folytán, f. évi február hó 7-én, reggeli 8 órakor esendesen kimult. Földi részei f. hó 9-én szombaton délután 3 órakor, előbb a nagyecapó-utcai 319. számú háznál, majd a ref. nagytemplomban tartandó rövid gyászszertartás után a Kossuth-utcai sírkertbe tetették örök nyugalomra. Béke lengjen porai felett! — Böör Erzsike, polgár Böör Sándor kis leánya, 4 éves korában tegnap éjjel elhunyt. Ma, szombaton d. u. 2 órakor temették el az ajtó-utcai 802. számú háztól a péterfia-utcai sírkertbe.

— **Hangverseny a Margit-fürdőben.** Rácz Károly kedvelt zenekara holnap délután a következő műsor mellett tartja meg séta-hangversenyét a Margit-fürdő éttermében. I. szakasz: Carmen négyes. Magyar népdalok. II. szakasz: Részlet a „La Traviata” operából. Magyar népdalok. Álom keringő, (Haristól). Fülemlő polka. III. szakasz: Magyar népdal egyveleg. Opera vegyes (Linkától). Rácz K. Csokonai indulója.

— **Ember ölés** vétsége miatt állott tegnap a helybeli kir. törvényszék büntető tanácsa előtt Zagyva Mihály h-szoboszlói ember. 1894 szeptember 5-én Zagyva Mihályt figyelmeztette a fia, hogy Elek Lukács Sándor juhász a Szilágyi János gazda juhait a tengeri földjükön hajtja keresztül és a vetést legázoltatta. Erre Zagyva Mihály indultba jött, fölkapott egy négy águ vasvillát és a juhász után futott. Mikor utólérte, féktelen dühében először derekon ütötte, majd még két csapást mért a fejére, minnek következtében a szerencsétlen ember másnap éjjel kiszenvedett. A szándékos emberölésért tegnap vonták felelősségre Zagyvát a törvényszék előtt. A tanács Mocsy József elnöke alatt következőleg alakult meg. Hoffmann József, Tatay Ferencz szavazó bírák, Bernáth Kálmán jegyző, ügyész Nagy László dr. A védői tisztelet Simonffy István ügyvéd töltötte be. A törvényszék Zagyva Mihályt 10 évi fegyházra és 5 évi hivatalvesztésre ítélte. Ugy ő, mint a kir. ügyész felebbezést jelentettek be.

— **Tolvaj urasági inas.** Nagy lopás foglalkoztatja ma a debreczeni II. kerületi rendőr-alkapitányságot: egy urasági inas 1100 forintot vett ki az ura Wertheim-szekrényéből. Az esetre vonatkozó tudósításunk itt következik: Dr. Moskovics Jenő a Széchenyi-utczán, — saját házában lakó ügyvéd, — szerdán Budapestre utazott a nejével — Ez idő alatt a háziak tapasztalták, hogy az inas, névszerint Dorobicza Tamás, derüre-borura költsékezett, sőt a közeli Krámer-féle vendéglőben szászokat is váltott. — Mindez feltűnő volt, azonban senki sem tett a dolgról említést sem urának, sem pedig a hatóságoknak. Mikor dr. Moskovics haza érkezett, rögtön észrevette, hogy Wertheim-szekrényéből 1100 forintnyi összeg hiányzik. Mikor a pénz után kutatni kezdettek, feltűnt az inas távolléte, de már voltak, a kik említést tettek az inas költsékezeiről. Dr. Moskovics még ma d. e. jelentést tett a rendőrségnél, mely rögtön vizsgálatot indított a színhelyen. Ezalatt Dorobicza szobájában három Wertheim-kules utánzatot találtak, a melyek tökéletesen beleillettek a Wertheim-szekrény zárjába. Nyilvánvalóvá lett tehát, hogy az inas volt a tolvaj, a ki azonban nyomtalanul eltűnt. Elfogták e helyett barátját, egy lakatossegédet ki a fiuval együtt költsékezett, és őt gyanúsítják a kulesok elkészítésével és azzal, hogy Dorobicza Tamásnak a lopásban segédkezett. A szökevény inast körözik, az ügyet áttették a királyi ügyészséghez. Megjegyzendő, hogy Moskovicsnál régebben is történtek kisebb lopások s így valószínű, hogy az egyszerre ellopott nagy összegeken kívül is lopott Dorobicza Tamás az urától kisebb-nagyobb összegeket.

— **Ékszer tolvaj.** Nem emelt ellene gazdája panaszt, hiszen a lopást észre sem vette. Ezért kedvezünk a fiatal gyermek-ifju nevének, ki megbánta bűnét s a lelki furdalásoktól gyötörtetve, maga jelentette fel magát a II-ik ker. kapitányságnál. Törődelmes valomást tett az igaz megbánás hangján. A sok drágaság ott fordult meg a kezén, nem tudott ellentállni a kísértésnek, — megszédült egy perczre s bűnbe esett, de az ellopott holminak nem vette hasznát. Égette a zsebét, mint a tűz. Lőrincsik László helybeli aranyművesnél volt az ifju alkalmazva s ellopott 140 ffrt ára arany s ezüst ékszert. De miután kár nem történt s gazdája a panaszt visszavonta, az ifju a lopás vádjá alól felmentetett.

Hamarabb nem? . . .

A mama mélyen aludt a díványon fekve, mellette a bölcsőben szendergett kicsikéje, ál-mában mosolyogva.

Gizike, a kire rábízták, hogy ringassa a bölcsőt, hol a kicsire nézett, hol a mamára, végre egyet gondolt s óvatosan fölölelte, ki-lopta az édes babuskát a vánkoscák közül, noha alig bírta, mert ő se volt nála sokkal nagyobb.

Es suhant vele ki a kertbe. Sebessen, mint a szellő az elragadott rózsalevéllal, mint a tolvaj az orzott kincessel, a zöld selyem pázsiton át.

Bólingató almafa lugasában pihent meg vele, az ölébe vette, duczolgatta s ugy kérte a madárkákát, hogy csak danoljanak neki szépen. S a kicsike fölédredt — de nem fakadt sirva.

Fölbajnalodó bársonyszemeckéi a testvér édes gyöngédséggel telt tekintetével találkoztak, megérté a reá sugárzó delejt s elkezdett mosolyogni a fényes arcocská, a bűvös tükör, mely a pillanat benyomásait oly hiven adja vissza.

S a mint a két gyermek, a paránvi s a nagyobbacska, egymásra mosolygott, édes finom ezüstös kaczaj reszketett a kristály légtelen, mint az érkező kikelet láthatlan tündérének csengő kaczagása, mely sugarat idéz az égből, madarakat hív elő a messzeségből, virágot szór a földből s tarka pillangót a virágok kelyhéből.

De e közben az édes anyának megsugta az őrangyalka, hogy a gyermeke nincsen egészen biztos kézben. Futott ki a kertbe, de hát

nem tudott haragudni arra a csupa szeretetből vétkező kis bűnösre.

Elvette tőle, az elszontyolódó kis dajkától a már békételenkedő piczit s megnyugtatta őt.

A parányi édes polyp mohó vágygally szivta boldog áldozatának, az édes anyának az élet forrásától duzzadó áldásos keblét.

A kis Gizi duzzogva nézte e műtételt. — Haragudott, hogy elvették tőle a kedves játékszert. Persze a mamáé. Az ő babáját nem veszik el tőle, de hát azzal nem oly élvezet játszani, az nem eleven . . .

Végre megszólalt: — Mamuska! Ugy-e nekem is hoz majd a golya ilyen kis babát?

Nevetésre fakadt a mama: — Hohó kedv-sem! Az még soká lesz!

Majd ha te is asszony leszel, mint én. Kerekre nyitotta szemeit a kis lány,

mintha beakarna látni a messze jövőbe s szinte elszomorodva, de kacagató naivitással kérde: — Hamarabb nem!

Színház.

***Cziterás.** Szombaton Murai-Konti mulatságos és szép zenéjű operettje került színre kis számu közönség előtt. Az előrántott darabon meglátszott az a nehézkesség, a mit nem nagyon szívesen látunk a debreczeni színpadon, pedig az újabb időben nagyon sokszor volt alkalmunk már tapasztalni. Ferenczy a czimszerepet mint mindig, úgy most is szépen énekelte és játszotta végig. Margó kedves Rosetta, Galyasy ügyes Kukurilli volt. Kozma a királyt kiélegítően állította elének, énekeire azonban nem sok gondot fordított. Nyilassy, Locsarekné bőven gondoskodtak a mulattató részről. Pompás karikatúrákat mutattak be Krémer és Rózsahegyi a titkos rendőrök szerepében. Kupléikkal zajos tapsokra ragadták a közönséget.

***Felhő Klári.** Fegyelméletlen, rossz előadás volt a vasárnapi. Mindössze két szereplő emelkedett ki a gyöngye előadás keretéből. Tiszainé Ellinger Ilona és Pethes Imre, kik mindketten igaz, eredeti alakítást nyújtottak. Ellinger Ilona minden kedvességet és szeretetméltóságot bele öntötte szerepébe s a közönség valóságos örömmel látta mindig a színpadon. Pethes drámai erőttől duzzadó szép alakítást nyújtott. A többi szereplők mind nem sokat lendítettek az előadás sikerén.

***Romeó és Julia.** Shakespeare esténk volt hétfőn, de nem sok köszönet volt benne. A két főalakon és Mercutius személyesítőjén nem láttunk egyetlen igaz alakot sem. Szinte látszott valamennyi szereplőn, hogy nem tudják beleélni magukat szerepük légkörébe. Pethes jó Romeó volt. Örömmel láttuk, hogy sem nem deklamált, sem nem pózolt, a mely erényeit különben már máskor is volt alkalmunk megdicsérni. Cserny Berta Julia farszto szerepét helyes felfogással és drámai erővel játszotta meg. Kár, hogy kifejezesteljes játékaival nem volt arányban az organuma és az fölmondta a szolgálatot a hevesebb érzelmei kitérősekor.

***Tabarin felesége.** Ujra elővette a művezetőség ezt a trágárnak kikiáltott, de szeledebb formájában igen élvezhető tragikomédiát. A közönség érdeklődése mellett szól a zsufolt ház és feszült várakozás, mely a függöny felgördülését lesték. Tapolezay ez alkalommal is markánsan megrajzolt alakját mutatta be a szerelemfölt és bosszujában durva komédiásnak, ki megöli hűtlenségén ért feleségét, Cserny kissé bágyadtan játszott, meghatási jelenetében exzellált művészetével. Péchy kis szerepében jó volt. — Utána Mascagni bájos melodomája a „Paraszt becsület került színre. Kocsis Etel ez estén lépett fel először Santazza szerepében, hosszas betegsége után. Hangján észlelhető volt betegsége utónyoma, drámai játékaival azonban nagy hatást ért el. Kozma szépen énekelte Turiddüt és jól is játszott, Rég volt ilyen jól diszponálva. Ferenczy, Galyasy. Borecsainé hozzájárultak az előadás teljes sikeréhez. A kar fegyelmélet-

len kapkodását megrovásban kell részesítenünk.

***Küzdelem a létért.** Daudet színművet gyurt egy regényből és ezt a hatásosnak látszó czímet adta neki. Astier Paul elkölti felesége vagyonát s válni akar tőle, hogy elvehessen egy gazdag nőt, a kinek révén bejuthat a követségbe. A herezegő azonban szerelmes szívét követve, nem akar tőle elválni. Astier ekkor elesábitja Lidit, egy szegény postatiszt leányát, ki szégyenében megmérgezi magát s abban a hitben van, hogy e miatt elválik tőle a felesége. Az asszonyon ujra győzedelmeskedik szerelme s nem akar válni. A férfi ekkor tervet forral. Nejének ivó vizébe mérget önt, az utolsó pillanatban azonban megakadályozza, hogy megigya. — Még most sem kerül szakadásra a dolog. A nő erkölcsi prédikációt tart Astier-nak és megbocsát, a mérget pedig kiönti az ablakon. Hogy a költői igazságszolgáltatás esorbát ne szenvedjen, Daudet Astier Pault megöleti a postatiszttal s ezzel a darab véget ér. A valószínűtlon alakok csaknem minden hatás nélkül mozognak a színpadon. Ennek dacára Tapolezay és Arday Ida igen szép játékokat produkáltak. A siker főrésze az övék. A többi szereplők: Bácsné, Cserny B., Bogyó, Péchy, Sándor, Rózsahegyi hozzájárultak az est sikeréhez. — Csütörtökön megismételték a darabot.

***Szökött katona.** Pénteken leszállított előadásul Szigligeti pompás népszínműve került színre a lehető legrosszabb előadásban. Kifogásaink először is a szereposztást. Lajos szabót Rózsahegyinek adták, talán ő maga sem tudja, hogy mi uton. No, de tönkre is tette alaposan. Nem volt abban jó egyetlen egy vonás se. Dehát nem Rózsahegyit hibáztatjuk, hanem a művezetőséget, a mely mindenáron bele akarja ugratni a neki nem való szerepekbe. Ferenczy szépen énekelte Vankkal együtt. Pethes, Péchy, Sándor, Bácsné szintelenek voltak és kedvetlenek. Locsarekné és Krémer gondoskodtak a mulattató részről. Margó Zelma kis szerepében jó volt. Nyilassy frenetikus hatást ért el kitűnő karikatúrájával.

—tsj.—

Irodalom.

Az ezredéves kiállítás iránt egyre nagyobb az érdeklődés s hazai lapjaink jól tennek, ha többet foglalkoznának ezzel a fontos nemzeti ügygyel. Példát vehetnénk az Ország-Világról, mely 4-ik számában képen és írásban bemutatja a készülő milenárius kiállítást. Nyolcz pompás képet ad a legfontosabb kiállítási pavilonokról s egy kiállítási czikket Dr. Váli Béla avatott tollából. Különbözik nem ez az egyedüli aktualitás ebben a számban. Mult heti sorozatát kiegészítőleg bemutatja a tizedik ministert, Jósika Samu bárót s rendes párisi levelezője, Catherin tollából érdekes tudósítást hoz a párisi elnökválasztásról, az új elnökről. Félix Faureról, a kinek sikerült arcképét is bemutatja. Képei közül kiválik még a budapesti koresolyacsarnok, melyet a vasárnapi jégünnep tesz aktualissá és egy rendkívül bájos egész oldalas nagy kép, Farsangi számlák czimén. Szövegéből kiemeljük Csengey Gusztáv regényét, Ouida Satanelle, Szabó László stb. novelláját, E. Kovács Gyula versét stb.

Igazán jól esik látnunk, hogy egy magyar lap ily komolyan fogja fel hivatását és annyi jó, annyi szép dolgot ad olvasóinak oly potom árért. Mert előfizetési ára igazán olcsó: negyedévre 2 frt. Kiadóhivatal Budapest, V. hold u. 7. Mutatványszám ingyen

***A debreczeni országos tanszerkiállítás** történeti ismertetése czimű füzet jelent meg Csiky Lajos kiállítási igazgatóság elnök összeállításában. Az érdekes füzet bő részletességgel adja elő a kiállítás eszméjének eredetétől minden a kiállításra vonatkozó adatokat összeölve, egészen annak bezárásáig. Az érdekelt körökben a füzet nagy olvasó közönségre számíthat.

Mikor és hol vannak zeneestélyek?

A „Margit“ fürdőben minden vasárnap 3 órától 6-ig, cigányzene játszik. Február 3-tól vasárnaponként ismét a katonazene játszik 3—6 óráig.

A „Hungária“ kávéházban hetenként háromszor lesz zeneestély este 8 órától, még pedig szerdán a Magyar testvérek. szombaton Rácz Károly s vasárnap felváltva játszanak.

Az „Arany-Bika“ kávéházban hetenként két zeneestély van; hétfőn Rácz Károly, szerdán a Magyarok.

Az „Arany-Bika“ vendéglő éttermében vasárnap esténként a Magyar testvérek és Rácz Károly zenekara felváltva tartanak zeneestélyt.

Az „Angol-királynő“ vendéglőben kedden a Magyar testvérek, pénteken Rácz Károly játszanak.

A „Corsó“ kávéházban kedden, csütörtökön és vasárnap elsőrendű zenekarok tartanak zeneestélyeket.

A „Magyar-király“ kávéházban csütörtökön és vasárnap van zeneestély.

Vegyes hírek.

Udvarias tolvajok. Madridból írják, hogy a tolvajok, akik meglópták Calvé énekesnőt, most a művésznőhöz levelet intéztek és följámulották neki a ridiküljében talált apró tárgyakat és a francia bankjegyeket. A 6—700 frank értékű spanyol ezüstpénzt jutalmul kéri lovagiasságukért. Persze az esetről sokat beszélnek Madridban.

Az ő izlése szerint. A.: „Hugo eskám, te tegnap este először voltál a színházban, — nos, hogy tetszett?“ — Bakfis: „Ah, pompás volt. Edgár és Louise fél 8-kor ismerkedtek meg és öt perczel 10 óra előtt már egymásé voltak!“

Földalatti erdő. Lübben poroszországi Grosz-Räschhen határában rendkívül érdekes leletre bukkantak. Barnaszén talajban ugyanis husz méternyire egymás fölött három taxodium distichum réteg fekszik; a két alsóban meg lehet ismerni a főnálló főárisok mellett a letört fákat és meg lehet ismerni a gyökereket is. A felső erdő, a mint a szénmaradványok bizonyítják, leégett. A lelet meglehetősen rejtélyes, mert a barnaszén képződés idejére még senkisék tételezte föl emberek létezését, a villámnak pedig bajos volna tulajdonítani az erdőégetést, mivel a fák félig vízben és messze egymástól nőnek. Hoffmann Frigyes építész tanácsos most tanulmányozza e meséri cziprus-erdő maradványait. Azért mindenekelőtt egy igen szép példányt akar teljesen megsejmelhetővé tenni. A taxodium distichum körül árkot ásnak és ellátják védőtetőzettel, botanikus kertbe is szállítanak egy meglehetősen épen maradt példányt.

A borotválkozásról már Mózes megemlékezik, irván, hogy József levette szakállát, mielőtt a Fáraónál megjelent. Ugy látszik azonban, hogy a régi időben csak az egyiptomiaknál volt divatos a borotválkozás s a mint Herodotosz, a görög történetíró is följegyezte: csak a gyász alkalmával nővesztették meg az egyiptomiak szakállukat s a műveletlen embereket mindig szakállosan ábrázolták. A papok fejüket is megnyirták. A rómaiaknál Plinius szerint Scipió Africanus volt az első, a ki naponként borotválkozott. Franciaországban akkor kapott lábra ez a divat, a mikor XIII. Lajos fiatalon, szakáll nélkül lépett a trónra. Az angol szászok hosszú szakállat hordottak, de a normando náluk is meghonosították a borotválkozást. A XVII. század végén a borotválkozás egész Európában divatos volt s csak a krimi hadjárat óra terjedt el ismét a szakáll viselet.

Erem-pénz számláló gép. Kromar Lőrincz bécs-hernalsi városi pénztáros, oly gépet talált föl, mely fölöslegessé teszi a még le nem kopott érem-pénzek számlálását és a tokeresbegyűjtést rendkívül megkönnyíti. A készülék főrésze egy celluloid-cső, melynek átmérője szükség szerint a forint vagy korona átmérőjének felel meg. A cső úgy szabályozható, hogy a különböző pénzverési évek készítményeinek vastagsága is tekintetbe vehető.

Ha például 1868-beli 50 ezüst forintot kell megolvasni és tekeresbe tenni, akkor az 50 forintot beleolvassák a celluloid csőbe és a cső alapját úgy igazítják, hogy a legfelsőbb forint síkja éppen a cső szegélyével összeesik. A csövet azután fémtányérra erősítik, melybe a tekeresbe gyűjtendő forintokat a könnyen alkalmazható töleséren atszámolás nélkül helyezik be. A pénzt azután a csővel együtt becsomagolják, de a csomag bepecsételése előtt a cső kihuzható. A kezelés teljesen egyszerű és biztos.

* Az illatok terjedési képessége a legesodálatosabban mutatkozik a mosusznál, melyből a legkisebb mennyiség nagy helyiségeket betölt illattal, holott a legfinomabb mérleg sem mutatja a súly megfogyatkozását s a legerősebb nagyító üveggel sem lehet az atómokat észrevenni. Egy csepp cukorral s kis szeszszel összekevert timian-olaj illata 200 liter vízben is megérzik. Haller Albert híres természetkutató egy gramm ambrával megillatozott papírt őrzött s ennek illata még 40 év múlva is oly erős volt, mint kezdetben. — Berdenave kiszámította, hogy egy gramm kámför 2,262.584.000-edrészt megérezni lehet.

* Az óra-rugó ereje. Egy türelmes amerikai kiszámította, hogy egy közönséges zsebóra rugója átlag 0.000.000.047 lóerejű, azaz egy lóerejű gép 270 millió ilyen órát képes volna mozgatni. A számításnak természetesen csak elméleti értéke van.

A harisnyák használata kétszáz évvel ezelőtt még annyira korlátolt volt, hogy ezer ember közül is alig volt egynek harisnyája, míg ma a megfordított arány áll fenn. Az első harisnyakötő-gépet, mely igen komplikált szerkezetű volt, Leo Vilmos cambridgei lelkész találta fel 1589-ben, de az előitéletek miatt Franciaországban, hová találmánya értékesítése végett ment, nagy nyomorban halt el. Később felkarolták és szelvében alkalmazták gépet és csak 200 év után szorította ki a korszövőszék, melyen naponként 240 pár harisnyát lehet elkészíteni.

Debreczeni piaci árak.

A f. hó 5-én tartott debreczeni hetivásáron a következő árakat jegyezte a vásárlófelügyelőség:

Gabnaárak. Buza 6.20—6.10—6.00 frt. Kétszeres 5.80—5.75—5.70 frt. Rozs 5.00—4.90—4.85 frt. Árpa 6.00—5.90—5.85 frt. Zab 6.00—5.90—5.85 frt. Tengeri 6.40—6.20—6.15 frt. Köles 6.50 frt. Köleskása 12.00 frt. Burgonya 2.40 frt.

Marha, ló, juh felhajtás és eladás. Ló felhajtattott 550 drb, elkelt 270 drb. Szarvasmarha felhajtattott 740 drb, elkelt 390 drb. Sertés felhajtattott 4700 drb, elkelt 2650 drb. Sertésárak: 1/2 évesig 1 évesig párja 12—18 frt, 1 évesig 1 1/2 évesig 18—30 frt, 1 1/2 évesig 2 évesig sovány párja 30—40 frt, öreg sovány 40—50 frt. Kővér sertés kilója 38—42 kr. — Szalonna és háj. 100 kiló ó-szalonna 42—44 frt. 100 kiló háj 44—46 frt.

Husárak: 1 kiló marhahus 40—44—50—52—54—56 kr. Sertéshus 44—46—56 kr. Juhus 24—28 kr. Borjúhús 56—60 kr.

Tüzifa. 4 köbméter tölgyfa 12 frt, bükfa 13 frt, nyárfa 7 frt. Fafelvágás 2 frt, fa beszállítás 1 frt 20 kr.

Mulatságos időtöltés.

Adomák.

Egy kis statisztika.
„Uraim! Együttal van szerencsém tudatni, hogy városunkban az elmúlt hónapban sokkal több fiú született mint leány. Ami pedig az ugyanezen időben történt eseményeket illeti, ki kell emelnem hogy jóval több nő ment férjhez mint a hány férfi megházasodott.“

A színházban.

Bíráló (szomszédjához): Ha X. énekesnő hangja is oly hajlékony volna, mint a dereka, kitűnő erőt nyertünk volna benne.

Sikerült meghatározás.

Nevelőnő: „Ki tudná önök közül megmondani mi az a gőz.“ (Mély hallgatás). „No de ezt csak tudhatnák! — Róza k. a.: „A gőz az, a mi gőzölög. — Nevelőnő: „Az istenért, hényszor kell önöknek valamit mondani, szégyeljék magukat, — a gőz nem más, mint mikor a víz izzadni kezd!“

Az ártatlanság színe.

„Ne tagadja, Kecskés, hogy maga törte el az ablakot, — hisz oly fehér lett mint a fal. — De kérem tanár ur, hisz a fehérség az ártatlanság színe.“

Javithatatlan.

„Jancsi, maga megint leitta magát a sárga földig. Rosszabb az oktalan állatnál; az, ha vizet iszik, legalább tudja, hogy mikor elég.“
„Instálom alásan, ispán ur, én is tudom, hogy mikor elég, ha vizet iszom!“

A vizkúra.

Beteg: Az istenért orvos ur, megöl még a vizkurájával!

Orvos: „Az nem tesz semmit, annál egészségesebb.“

Szó-rejtvény.

Anyám ölen édes voltam,
Nagyon sokféle színt hordtam;
Fürtöm is volt, s ámbár nyirtak,
Hajnak azért sose hivatok:
Mikor onnét elkerültem,
S faházamba bele jöttem:
Elveszett az édességem:
De most van ám erősségem.
A ki velem bírokra kel,
Földhöz verem, hogy föl se kel.

A lapunk múlt számában közölt talány helyes megfejtése:

„Keresztyének sirjatok,
Mélyen szomorkodjatok.“

Helyesen megfejtették: Csizsár Ilona, Szikszay Mihály, Stern Margit, Szabó Béla, Weisz Giza és Róza (Tákos), Fehér József (Tákos), Némethi S. (Ny.-Megyes), Farkas Imre tanuló, Papp Róza, Juhász Mariska, Dienes Teréz, Klein Pirokska, Fülöp Erzsike (nyertes.)

A kis lutri huzása.

— Február 6-án. —

Prága: 36 9 21 47 81.
N.-Szeben: 38 40 71 56 20.

Szerkesztői üzenetek.

F. M. Az ön kíváncsi kérdezősködésére a következőkben adjuk meg a választ:

I. Azon első látogatást, melyet új ismerőseink a városba érkezésük után hat hónap múlva tesznek nálunk, nem vagyunk kötelesek nyolcz nap alatt viszonzni. Ha az ilyen látogatást pár hét eltelte után adjuk is vissza, nincs joga nehezíteni a hat hónapos látogatónak. Mert nekünk ép oly tiszteletreméltó okaink lehetnek a nyolcz napon túli késedelmezésre, — mint nekik teljes félévén át az első látogatás megtételénél.

II. Gavallérember fiatalabb házaspár ösmerőseihez nem járhat, ha a férj egyszer-másszor nem viszonozza látogatását.

III. Püspöki, főispáni vagy polgármesteri bankett után, ugynevezett elismerő látogatást (rekonnes szánsz vizit) tenni nem vagyunk kötelesek, ha a vendéglátó nem saját otthonában tartja azt. — Hogy a bankettet viszonzni is illenék, nem hasonló társadalmi állású ember azon ne törje fejét.

IV. Az oly férjnek, kinek feleségét előttevaló napon szöktették meg, nem mondunk részvétnyilatkozatot. Göröcsösen szorongatjuk kezét. Szemünket lehunyva, fejünkkel jelentőségteljesen integetünk. Az elhagyott férj e néma jelekből szabadon következtethet a mit akar. Mi pedig a körülményekhez képest magunkban azt gondoljuk: „Kellott ez neked, vén szármár?“ Vagy ezt: „Hej, te szerencsés kópé!“

Vasuti közlekedés.

— Téli menetrend. —

Érvényes 1894. október hó 1-től.

Debreczemből indul:		
Budapest-felé	gyorsvonat reggel	8 ó. 40 p.
" "	szem. von. d. u.	12 ó. 36 p.
" "	szem. von. este	10 ó. 31 p.
Szatmár-felé	gyorsvonat este	8 ó. — p.
" "	szem. von. éjjel	3 ó. 05 p.
" "	szem. von. reggel	5 ó. 15 p.
" "	szem. von. d. u.	3 ó. 48 p.
Szerencs-Miskolcz-Kassa-felé	sz. von. reggel	8 ó. 25 p.
" "	sz. von. délután	3 ó. 56 p.
" "	sz. von. este	3 ó. 05 p.
B. d. Szent-Mihály felé	reggel	5 ó. 48 p.
" "	reggel	8 ó. 25 p.
Füzes-Abony felé	reggel	5 ó. 00 p.
" "	délután	4 ó. 10 p.
Püspök-Ladányig	este	8 ó. 15 p.

Debreczense érkezik:

Budapest felől	éjjel	2 ó. 40 p.
" "	reggel	7 ó. 41 p.
" "	délután	3 ó. 28 p.
" "	gyorsvonat este	7 ó. 09 p.
Szatmár felől	délben	12 ó. 16 p.
" "	reggel	7 ó. 50 p.
" "	este	7 ó. 45 p.
" "	éjjel	10 ó. 16 p.
Szerencs-Miskolcz-Kassa felől	reggel	8 ó. 07 p.
" "	délben	12 ó. 21 p.
" "	este	7 ó. 40 p.
B.-szent-Mihály felől	reggel	8 ó. 17 p.
" "	este	7 ó. 50 p.
Füzes-Abony felől	reggel	8 ó. — p.
" "	délután	5 ó. 30 p.
Püspök-Ladányból	éjjel	4 ó. 55 p.

Uj cukrász üzlet

N.-Várad-utcán, Hutflész Kázmér ur 2086. sz. házában
a Corsó kávéházzal szemben.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a N.-Várad-utcán, Hutflész Kázmér ur házában, egy a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

— cukrászdát nyitottam. —

Üzletemben mindennap a legfinomabb friss sütemények kaphatók.

Chocoladé, finom szalon cukorkák, bonbonok, cukor sütemények és dessert torták.

Alkalmi tortákat és süteményeket megrendelésre pontosan és a legszebb kivitelben teljesítek

Magamat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlván, kiváló

tisztelettel

Scháger Károly,

cukrász.

Kiadó uri lakás a főtéren.

RANUNKEL H. és FIA

Főtéri 1711. számú házában az **első emeleti utcza lakás,**

mely áll:

3 utcza, 3 udvari szoba, 2 előszoba, 1 konyha, 1 éléskamara, 1 fürdő-szobából, hozzá két clozet vízvezetékekkel és légszusz berendezéssel.

A második emeleti udvari lakás, 3 szoba, alkovval, konyha, éléskamara, clozet vízvezetékekkel és légszusz bevezetéssel.

Értekezhetni a házban lakó tulajdonossal.

Értesítés.

A „Báró HIRSCH MÓR”

jótekonysági és önszegélyző-egyesület

törzstagjait és ezek hozzátartozóit betegség esetén **orvosi kezelésben, gyógyszerek kiszolgáltatásában** és a törzstagot **heti pénzsegélyben** részesíti, továbbá a törzstag elhalálása esetén hátramaradott családjának az **A) osztályban 1200 frt, a B) osztályban 600 frt, a C) osztályban pedig 300 frt segélyösszeget** fizet.

A tagok felvétetnek — f. évi február hó végéig **beiratási díj nélkül** — az **A) osztályba 40 éves korig, havi járulék 2 frt 50 kr.; a B) osztályba 45 éves korig, havi járulék 1 frt 70 kr. és a C) osztályba 50 éves korig, havi járulék 1 frt 30 kr.**

Felvételek eszközöltetnek: **Debreczenben: KATZ JAKAB** urnál (főpiacz), **Budapestben:** az egyesület központi irodájában, VI., Teréz-körut 3. sz. a.

„Báró Hirsch Mór”

jótekonysági és önszegélyző-egyesület.

2 arany, 13 ezüst érem.		9 dísz- és elismerő okmány
Kwizda-féle		
Korneuburgi marha-táppor.		
lovak, szarvasmarha és juhok számára.		
Egész dobozzal 70 kr., — féldobozzal 35 kr.		
40 év óta a legtöbb istállóban használatban, étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint teheneknél a tejjavítása s a tejelőképesség fokozása czéljából.		
Főletét:	Valódi minőségben gyógyszerárakban és drogistáknál kapható.	
Kwizda Ferencz János		
osztrák és kir. és román kir. udvari szállító kerületi gyógyszerárakban, Korneuburg, Bécs mellett		

Évek óta kipróbált, fájdalomcsillapító háziszser.

Kwizda-féle köszvényfolyadék.

köszvény, csúsz és idegbajok ellen.

Kwizda-féle köszvényfolyadék.

1/4 palack 1 frt 00

Kwizda-féle köszvényfolyadék.

1/2 palack 60 kr.

Kapható minden gyógyszerárban.

Kwizda-féle köszvényfolyadék.

Főletét: kerül gyógyszerár Korneuburgba.

Hirdetések

a „DEBRECZENI LAPOK”

részére felvétetnek a kiadóhivatalban,

Széchényi-utca 1813. sz. a.

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A „zum goldenen Reichsapfel.”

Vértisztító labdacsook.

ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészleg visszanyerés folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhanyszor említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacsook fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészleg visszanyerés folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhanyszor említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tükercset az Ön fölülmulhatatlan vértisztító labdacsoiból utánvételel. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsoi csoda hatásáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Fülzük mellett, 1887. szept. hó 18-én. Tekintetes ur!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsoi kezem közbe kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék ha az Ön csodálatraméltó labdacsoi engem nem mentettek volna meg. Az isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalom van, hogy ezen labdacsook engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészleg visszanyerésére segítségül szolgáltak. Kintez Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én. Milyen tiszelt ur! A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagyérem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurattal és vízköszléssel, már életét is meguntta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacsoiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legjobb tisztelettel, Weinzettel Josefa.

Eichengraberamt, grübl mellett, 1889. márcz. 27-én. Tekintetes ur! Alólított ismétlően kérek 4 csomagot az Ön általános háziszser és kitűnő labdacsoiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésem mel kifejezni ezen labdacsook értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmeglehetőbben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszésreinté használására Önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel, Hahn Ignéz.

Gotschderf, Kolbach mellett, Szilészia 1888. okt. 8-án T. ur! Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsoiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsoinak köszönetem, hogy egy gyomorhajótól, mely engem 8t éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsook nálam sohasem fognak kifogni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem vagyok tisztelettel, Zwiekl Anna.

Ezen vértisztító labdacsook csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany biradalmi almához” címzett gyógyszerárban, Bécsben I. Singerstrasse 15. sz. a. készíttetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacsoot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 5 krba kerül; bérmentellen utánvételi küldésnél 1 frt 10 krt. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni bekioldésénél (mi legjobban postautalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsook a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak: ennek következtében kéretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsokat követelni és csakis azok tekiáthetők valódnak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. nevalírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van elatva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású legjobbszer minden köszvényes és csuszos bajok, u. m.: gerincz-agy-

A fenti különlegesége kaphatók Török József gyógyszerész urnál Budapestben, Király-utca 12. szám.

bántalom, tagszaggatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, fofájás, fülzaggatás stb. stb. ellen 1 forint 20 kr.

Tanochininhajken és **Pserhofer J.-től.** Sok év óta valamennyi hajróvesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelenczével 2 forint.

Általános tapasz szúrás által okozott sebeknél, mérges dagana oknál. nikkakacz, sebes vagy gyuladt mell vagy más bujoknál mint kitűnő szer lön kipróbáva, 1 tégyel 50 kr, Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedv, egy általános ismert kitűnő háziszser, hurut rekedtség, göröcsök, hőség stb. ellen. 1 üvegcseke ára 50 kr. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Életessenzia mor, rossz emésztés és minden remű altesti bajok ellen kitűnő háziszser. 1 üvegcseével 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só **Bulrich A. W.-től.** Kitűnő háziszser a rossz emésztés minden következményei, u. m.: fofájás, szédülés, gyomorgöröcs, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalsam, 1 üveg 50 krajczár egy kis üveg 12 krajczár.

Por a Labizzadas ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s azáltal képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábfelet és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 krajczár, bérmentéssel 65 krajczár.

Helsó vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, hurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csomag 1 frt

Mia-Poka, kitűnő szer egyoldalú fofájás, fogfájás és reuma ellen.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegesége k raktáron vannak, és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszereszhetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Sternberg A. és Testvére

és. és kir. szab. hangszer ipar
Budapest VII. k. kerepesi út 36
Saját gyártmányu, mindennemű hang-
szerek és azok kellekai és alkatr-
szel. Mindennemű hangszerek és so-
előművek javítása és hangolása
szakszerű pontossággal teljesítjük.

ISKOLAI HEGEDŰK

frt 2.50, 3.50, 4 frt és feljebb.

Igen jófhangu hegedű, csinos dobozban . . . . . 8 frt.

Képes árjegyzék:

- a) harmonikáról;
- b) mechanikai zenélő-művekről és zenélő dísz tárgyakról;
- c) minden egyéb hangszerekről, hangszerkellékekről és hurokról külön kiadásokban ingyen és bérmentve küldjük.

Javítások pontosan teljesítettek.
Ócska hangszerek becsereitettek.

SARG-féle egészségügyi hatóságilag megvizsgált

(Bizonyítvány Bécs, 1887. Julius 3.)

sok **millió-szor**

kipróbált, jónak bizonyult s fogorvosilag ajánlott, egyszersmind

a legolcsóbb **fogtisztító- és fenntartó szer.**

Mindenütt kapható.

Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Debreczenben.

2710. szám.

II. 1895.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak által Debreczenben építendő javító műhely területén mindenek előtt egy iroda épület lévén felépítendő, ezen 432 m² területű földszintes épület összes munkáira ezennel pályázatot hirdetünk, melyre a verseny feltételek szerint felszerelt és felbélyegzett ajánlatok legkésőbbben folyó évi február hó 15-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének titkárságánál benyújtandók.

Később érkező ajánlatokat nem fogunk figyelembe venni.

A végrehajtandó munkálatok tervei és a szerződési tervezet a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének pályafentartási és építési osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők, és ugyan ott ajánlati költség számítás és az ajánlati szöveg díj nélkül megszerezhetők.

Az ajánlatok borítékai a következő felirással látandók el.

Ajánlat a debreczeni műhelytelepen létesítendő iroda épület munkáira.

Bánapénz fejében legkésőbbben folyó évi február hó 14-én délelőtti 11 óráig 800 azaz nyolczszaz forint teendő le készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a debreczeni üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál.

A készpénzben befizetett bánapénz után kamat nem követelhető.

Az értékpapírok a budapesti, illetve a bécsi tőzsdén jegyzett utolsó napi árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el.

Az üzletvezetőség fenntartja magának az ajánlatok közt a szabad választás jogát.

Debreczen, 1895. január 31.

Az üzletvezetőség.

A legízletesebb, egyedül egészséges és egyszersmind a legolcsóbb pótlék a babszemű kávéhoz.

Egyedül egészséges pótszer a babszemű kávé helyett. Nőknek, gyermekeknek, betegeknek orvosilag van ajánlva.

KATHREINER FÉLE

KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉ.

Legisztább természetes gyártmány egész szemekben.
Hozzávegyítések általi hamisítás tehát ki van zárva.

Mindenütt kapható: 1/2 kiló 25 kr.

DISZOKLEVÉL
1891-1894
8 ARANY ÉREM

Óvatosság: Csak a „Kathreiner”-névvel ellátott eredeti-csomagokat kérjük és fogadjuk el.

VÉDŐJEGY.